

Klinisk forensisk psykologi

Teori och Praktisk tillämpning

Klinisk forensisk psykologi är en unik specialistkurs inom det forensiska fältet. Kursen syftar till att ge orientering och fördjupad kunskap inom forensisk psykologi. Du möter flertalet föreläsare som alla är experter inom sina respektive fält. Du får kunskaper och färdigheter i att förstå och värdera centrala begrepp inom forensisk psykologi. Kursen ger också utrymme för kollegiala diskussioner och reflektioner kring hur man ska kunna omsätta nyvunna kunskaper på den egna arbetsplatsen.

Kursdatum

18-19 september, 16-17 oktober och 13-14 november 2025.

Plats

Göteborg & digital närvaro möjlig. Hela kursen ges digitalt, men kursträffarna i januari och maj är också möjliga att delta på, på plats i Göteborg.

Behörighet

Behöriga att läsa kursen är legitimerade psykologer. Kursen är möjlig att anmäla sig till oavsett om du genomför specialistutbildningen eller bara vill fördjupa dina kunskaper i ämnet.

Ackreditering

Kursen räknas som en klinisk diagnostikkurs inom klinisk vuxenpsykologi.

Kursen Forensisk psykolog – teori och praktisk tillämpning RA2553 ackrediteras som 1 av 6 specialistkurser; som 1 fördjupningskurs inom Forensisk psykologi, Missbruks- och beroendepsykologi, Klinisk vuxenpsykologi och Klinisk barn- och ungdomspsykologi samt som breddkurs inom övriga specialiteter.

Kursens omfattning och upplägg

Specialistkursen omfattar totalt 6 kursdagar med totalt 38 lärarledda lektionstimmar för undervisning och 4 lektionstimmar för muntlig examination.

Under kursens gång har kursdeltagaren tillgång till vår kursplattform med digitala resurser som stödjer lärandet, samt ett diskussionsforum.

Syfte och sammanfattning

Kursen syftar till att ge:

- orientering och fördjupad kunskap om centrala begrepp och teoribildningar kring normbrytande beteende och kriminalitet, uppkomstmekanismer, förekomst och upprätthållande, juridiskt bemötande, identifiering, samt bedömning och behandling av antisocialt beteende i olika kontexter.
- överblick om rättsprocessen och straffrättsliga begrepp.
- orientering och fördjupad kunskap om brottsdrivande faktorer (risk och skyddsfaktorer), samt utredning och förmedling av detta i en forensisk kontext.
- orientering i olika forensiska verksamheters specifika förutsättningar.
- inblick i ett internationellt perspektiv på svenska förhållanden.

Kursen ger dessutom utrymme för kollegiala diskussioner och uppgifter såväl individuellt som i grupp. Tid för reflektion kopplat till den egna arbetsplatsen kommer också att finnas.

Sammanfattningsvis lärs under kursen ut kunskaper och färdigheter i att förstå och värdera centrala begrepp inom forensisk psykologi.

Innehåll och syfte

Specialistkursen består av 6 kursdagar inklusive examination. Kursen behandlar följande områden:

- Kriminologi och sociologiska förklaringsmodeller till brottsutveckling, internationella jämförelser.
- Etik och juridik inom forensisk verksamhet och tvångsvård, internationella jämförelser.
- Kriminalitet ur ett psykologiskt utvecklingsperspektiv, utvecklingsvägar till normbrytande beteende och kriminalitet.
- Forensiska verksamheters specifika förutsättningar (Rättspsykiatrisk utredningsverksamhet, Rättspsykiatrisk vård, SiS, Kriminalvård).
- Samhällshotande kriminalitet.
- Sexualbrott, våld i nära relation.
- Beroendetillstånd i forensiska sammanhang.
- Psykiskt störda lagöverträdare och juridisk särbehandling. - Riskbedömning och psykologisk utredning och bedömning ur den forensiska kontexten.
- Evidensbaserad vård och behandling i forensiska verksamheter.

Kursöversikt

Dag 1: Göteborg/Digitalt

9-11.30. Ola Ståhlberg och Oscar Rahm

Introduktion – presentation av kursupplägg och kort introduktion till ämnet forensisk psykologi

12.30-16.30 Christoffer Carlsson Kriminologi.

Dag 2: Göteborg/Digitalt

8.30-11.30 Tova Bennet Juridik och etik

12.30-16.30 Björn Hofvander Kriminalitet och normbrytande beteenden ur ett psykologiskt

utvecklingsperspektiv

Dag 3: Digitalt

8.30-11.30 Johan Eriksson och David Ivarsson Kriminalvården och forensisk KBT

12.30 -14.45 Malin Hildebrand Karlén

Beroendetillstånd

15.15-17.00 Anders Karlsson och Håkan Järvå /

Gruppdiskussion - övning Socialtjänst

Dag 4: Digitalt

8.30-11.30 Joakim Sturup Samhällshotande kriminalitet

12.30-14.45

15.15-17.00 Oscar Rahm Ungdomsvård vid Statens institutionsstyrelse

Dag 5: Göteborg/Digitalt

9.00-11.30 Johanna Lätth Sexuella beteendeproblem och sexualbrott

12.30-16.30 Anja Fernqvist och Ola Ståhlberg

RMV, psykiskt störda lagöverträdare

Dag 6 Göteborg/Digitalt

8.30-11.30 Tobias Lihoff Riskbedömning och utredning

12.30-14.30 Karin Trädgårdh

Psykolog inom vårdande rättspsykiatri

15:00-16.30 Avslutande diskussion, ev. frågor och kursutvärdering.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter genomgången och godkänd kurs förväntas deltagaren ha erhållit fördjupad kunskap och förståelse: - för forensisk psykologisk verksamhet i olika svenska kontexter med internationella jämförelser:

- för forensisk psykologisk verksamhet i olika svenska kontexter med internationella jämförelser.
- för den juridik som styr psykologens arbete i det forensiska området och de etiska problem som uppkommer inom tvångsvård.
- för utvecklingsvägar och epidemiologiska perspektiv på normbrytande beteende och kriminalitet.
- för identifiering, utredning och behandling av normbrytande beteende och kriminalitet.
- om generella risk- och skyddsfaktorer avseende utveckling och vidmakthållande av kriminalitet eller andra antisociala beteenden samt om instrument för att bedöma detta.
- för beroendetillståndets bidrag till utveckling och upprätthållande av normbrytande beteende och kriminalitet.
- för samhällshotande kriminalitet och olika subgrupper av kriminalitet.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången och godkänd kurs förväntas deltagaren ha erhållit:

- färdighet att kritiskt granska litteratur avseende forensisk psykologi.
- kunna bedöma och orientera sig i vanligt förekommande riskbedömningsinstrument
- kunna sätta normbrytande beteende i ett diagnostiskt sammanhang.
- kunna formulera psykologiskt relevanta faktorer rörande kriminalitet och normbrytande beteende till allmänhet och andra yrkesgrupper.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

Efter genomgången och godkänd kurs förväntas deltagaren ha erhållit förmåga att:

- identifiera kliniskt relevanta problemställningar avseende normbrytande beteende och kriminalitet.
- identifiera och reflektera kring och värdera studier kring uppkomst av normbrytande beteende och kriminalitet.
- kritiskt granska studier om brottsutveckling och kriminalitet och sätta informationen i ett livstidsperspektiv.
- identifiera etiska problem och tillämpa och förmedla ett etiskt förhållningsätt inom den forensiska verksamheten.

Examination

Obligatorisk närvaro vid minst 80% av kursdagarna. Viss frånvaro kan kompletteras genom skriftlig hemuppgift. Examinationen består av skriftliga uppgifter under kursens gång. Utbildningen kommer att bedömas med betygen godkänd/icke godkänd.

Utvärdering

Möjlighet till feedback finns under kursens gång. Skriftlig och anonym kursutvärdering görs vid kursens avslutning.

Kursledare och examinator

Kursledare: Oscar Rahm, leg. psykolog, specialist i forensisk psykologi.

Examinator: Ola Ståhlberg, leg. psykolog, med. Dr, specialist i forensisk psykologi.

Kurslärare

Anja Fernqvist, överläkare och rättspsykiater, doktorand.

Björn Hofvander, leg. psykolog, specialist i klinisk psykologi, docent och lektor i rättspsykiatri.

Christoffer Carlsson, docent i kriminologi.

Joakim Sturup, filosofie doktor i kriminologi.

Johan Eriksson, leg. psykolog, STP-psykolog i forensisk psykologi och/eller David Ivarsson, leg. psykolog, doktorand.

Johanna Lätth, leg. psykolog, specialist i forensisk psykologi, doktorand.

Malin Hildenbrand Karlén, leg psykolog, specialist i neuropsykologi och beroendepsykologi, docent i psykologi.

Tobias Lihoff, leg. psykolog, STP-psykolog i forensisk psykologi.

Tova Bennet, jur. dr i straffrätt.

Anders Karlsson, socionom/koordinator socialtjänsten Göteborgs Stad

Håkan Järvå, leg. psykolog, författare, internationell konsult i frågor om radikaliserings

Pris

21 000 kr + moms.

Vid 3 eller fler deltagare ges 10% rabatt. Vid föransmälan av större grupper kontakta oss.

Fika och lunch ingår de dagar kursen ges. På plats till er som är fysiskt närvarande. Kursmaterial ingår ej, utan införskaffas av deltagarna på egen hand.

Kursanmälan

Kursanmälan görs på:

wisemind.se/utbildning/kursanmalan/

Kontaktinformation

info@wisemind.se

Tel: 0763-25 49 58

Obligatorisk kurslitteratur

Böcker

Eriksson, Å. & Sturidsson, K. (Red.). (2017). *Klinisk forensisk psykologi*. Studentlitteratur (282 sidor)

Vetenskapliga artiklar

En till två vetenskapliga artiklar eller kapitel kopplade respektive föreläsning. Angiven kurslitteratur omfattar ca 700 sidor.

Referenslitteratur

Bonta, J., & Andrews, D. A. (2016). *The psychology of criminal conduct*. Taylor & Francis.

BRÅ. (2017). *Brottutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Rapport 2017:5). <https://bra.se/publikationer/arkiv/publikationer/2017-02-28-brottutvecklingen-i-sverige-fram-till-ar-2015.html>

Fisher, D (2020). *Mänskliga rättigheter: en introduktion*. Norstedts juridik.

Garofalo, C., Sijtsema, J. (2021). *Clinical Forensic Psychology. Introductory Perspectives on Offending*. Springer Nature

Hildebrand Karlén, M., Lindqvist Bagge, A. (2023) *Handbok i missbruks- och beroendepsykologi | 2:a upplagan*. Liber

Howitt, D. (2022). *Introduction to Forensic and Criminal Psychology*. Pearson (768 sidor)

Järvå, H. (2021). *Radikalisering. Vägar in i och ut ur extremism och fundamentalism*. Lund: Studentlitteratur)

Lätth, J. (2021) *Sexualbrottets psykologi: Bemötande-bedömning-behandling*. GOTHIA kompetens

Mellqvist, M. (2020). *Processrätt: Grunderna för domstolsprocessen*. lustus förlag

Sarnecki J., Carlsson C. (2020). *Introduktion till kriminologi. 1, Brottslighetens omfattning, karaktär och orsaker*. Studentlitteratur

Sarnecki J., Carlsson C. (2021). *Introduktion till kriminologi. 2, Straff och prevention*. Studentlitteratur

Stoff, D. (Red.). (1997). *Handbook of antisocial behaviour*. John Wiley & Sons Inc

Wallsten, T. (Red.). (2013). *Psykiatrisk tvångsvård. Kliniska riktlinjer för vård och behandling*. Gothia utbildning

Wennberg, S. (2020). *Introduktion till straffrätten*. Norstedts Juridik.

Lagtexter

SFS 1982:763. *Hälso- och sjukvårdslag*. Stockholm: Socialdepartementet. http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Hal-so--och-sjukvardslag-1982_sfs-1982-763/

SFS 1991:1128. *Lag om psykiatrisk tvångsvård*. Stockholm: Socialdepartementet. http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-19911128-om-psykiatrisk_sfs-1991-1128/

SFS 1991:1129. *Lag om rättspsykiatrisk vård*. Stockholm: Socialdepartementet.
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-19911129-om-rattpsykia_sfs-1991-1129/

SFS 2010:611. *Häkteslagen*. Stockholm: Justitiedepartementet.
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Hakteslag-2010611_sfs-2010-611/?bet=2010:611

SFS 1964:167. *Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare*. Stockholm: Justitiedepartementet.
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-1964167-med-sarskilda-b_sfs-1964-167/?bet=1964:167

SFS nr: 1990:52. *Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga*. Stockholm: Socialdepartementet.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-199052-med-sarskilda-bestammelser-om-var_d_sfs-1990-52/

SFS 1988:870. *Lag om vård av missbrukare i vissa fall*. Stockholm: Socialdepartementet.
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-1988870-om-var_d-av-miss_sfs-1988-870/

SFS 1993:387. *Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade*. Stockholm: Socialdepartementet.
6 (6)
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-1993387-om-stod-och-ser_sfs-1993-387/?bet=1993:387

SFS 1991:1137. *Lag om rättspsykiatrisk undersökning*. Stockholm: Justitiedepartementet.
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-19911137-om-rattpsykia_sfs-1991-1137/